ΈΤΟΣ Ε'. ΈΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1894 ΑΡΙΘ. 13

ΗΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ'ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συνεργάται εἰσὶ δεκτοὶ πάντες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνημάτων Ἀγγελίαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους προπληρωτέαι.

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἁπλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἐξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεὰν εἰς τὰ λαχεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Βουλῆς ἀριθ. 7 καὶ ὁδὸς Κυνοσάργους ἀριθ. 34.—ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Ἐσωτερ. δρ. 8,—Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— **Ἡ ὕλη ἐξ ἧς συνιστάμεθα**, ὑπὸ Φρίκ.—**Ποίησις καὶ ἑλληνικὴ γλῶσσα.**—**Ἐκδρομὴ εἰς Κωπαΐδα.**— **Ἀναμνήσεις Αἰγύπτου.** **Ἤτοι ἐπίσκεψις πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς Φύσεως καὶ οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες** ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικὴν ἱστορικὴν καὶ ἐμπορικὴν (συνέχεια) μετ' εἰκ. ὑπὸ Φ. Π.—**Ὁ Βέβηλος** ὑπὸ Φιλάμμωνος.—**Ματαιότης ποίημα** ὑπὸ Ἀθ. Μιχάλη.— **Πρόσκλησις εἰς τὴν ἐξοχὴν** ὑπὸ Χ. Ν. Βαρλέντη —**Ὁ σκόπελος τῆς Δαμάλεως ἢ ὁ πύργος τῆς κόρης.** — **Ὠφέλιμοι γνώσεις** ὑπὸ Γουλ. — **Ἐπιστημονικὸν παίγνιον. Ἀκτινοβολία. Αἴγλη οὐρανίων σωμάτων** (μετ' εἰκόνος) ὑπὸ Φ. Π.—**Αἰνίγματα. Ἀλληλογραφία.** — **Ἀγγελίαι.**

ΗΥΛΗ
ΕΞ ΗΣ ΣΥΝΙΣΤΑΜΕΘΑ

Ἡ καλλονὴ περιορίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἢ αὕτη χωρεῖ πέραν τούτου; Εἶναι ζήτημα ὅπερ ἐσχάτως ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τάπητος.

Λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἀξιέραστον ἀνθρωπίνην μορφὴν· καὶ ἐρωτήσωμεν:— «Τί δύναται ἡ ἐπιστήμη νὰ εἴπῃ περὶ αὐτῆς;»

Ἂν τὸ κάλλος περιωρίζετο εἰς τὸ πάχος τοῦ δέρματος, τότε ἠδυνάμεθα νὰ φοβώμεθα, μὴ βλάψωμεν αὐτὸ ἐν τῷ δέρματι. Ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη λέγει, ὅτι ἡ καλλονὴ δὲν χωρεῖ μόνον ὅσον καὶ τὸ βάθος τοῦ δέρματος· αὕτη λέγει ἡμῖν, ὅτι τὸ ἥμισυ τοῦ κάλλους τοῦ προσώπου ἐκείνου, ἡ ἔκφρασις τοὐλάχιστον, ἀπορρέει ἐκ μικρῶν μυώνων καὶ πολυπλόκου νευρώδους λαβυρίνθου· ὅτι τὰ τῶν χειλέων κυρτώματα, ἡ λάμψις τῶν ὀμμάτων, τὸ εἶδος τῆς πτώσεως τῶν βλεφάρων ἀποτελοῦσι ζήτημα τῆς ἐπικρατούσης χρήσεως μικρῶν τινων μυώνων, καθ' ὑπαγόρευσιν διαθέσεώς τινος τοῦ νοῦ· πρὸς δέ, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν ὀργάνων τούτων τῆς ἐκφράσεως διῆλθε διὰ μακρᾶς σειρᾶς προγόνων καὶ ὁ τύπος αὐτῶν τούτων τῶν χαρακτηριστικῶν ἀποτελεῖ ζήτημα κληρονομίας. «Τί εἶνε ζωή;» πρὸ τοῦ ζητήματος τούτου, μάτην οἱ ἄνθρωποι διηπόρουν ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων. Εἶνε βεβαίως ἀδιάφορος ἡ διερεύνησις οὐσίας, ἥτις οὐχὶ πλειότερον ἰδιαζούσης ἴσως ὑπάρξεως εὐμοιρεῖ ἢ τὸ ἀρχαῖον «φλογιστὸν» ἤτοι ἡ τῶν ἀλχημιστῶν ἀρχὴ τοῦ πυρός. Ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἰδιαίτατα, εἶναι ὁ τρόπος τοῦ ζῆν, ἐν τῇ ἐξετάσει δὲ τῆς ὕλης, ἐξ ἧς ἡμεῖς τὰ ζῶντα ὄντα—ἄνθρωποι, ζῶα, καὶ φυτὰ — ἀποτελούμεθα, πειραθήσομαι — λέγει ὁ ἐν ἐγκρίτῳ περιοδικῷ τὸ θέμα τοῦτο πραγματευόμενος — νὰ ὁδηγήσω τοὺς ἀναγνώστας μου μικρὸν εἰς τοὺς μυστηριώδεις ἐκείνους κευθμῶνας, τοὺς ὑπὸ λεπτῶν κατοικουμένους πνευμάτων, εἰς τὴν ἀκατάπαυστον ἐνεργητικότητα τῶν ὁποίων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπὶ τῆς σφαίρας ταύτης ζωῆς μέχρι τῆς σήμερον, ὀφείλονται πᾶσαι αἱ ἄπειροι ποικιλίαι ἐνεργείας καὶ καλλονῆς, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ κόσμος θὰ ἦτο ἔρημος μοναξία, θὰ ἦτο πράγμα τι κυανοῦ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης, ἐπανειλημμένης ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου, μεγαλοπρεπῶν ὀρέων καὶ κατοπτριζουσῶν λιμνῶν, βραχωδῶν ἀκτῶν καὶ κλιτύων, ὑπὸ ἀφροῦ περιβαλλομένων, πολλῶν πράγματι χρωμάτων καὶ ἀποχρώσεων, ἄνευ ὅμως τῆς ζωηρότητος καὶ ἀκμῆς τῆς ζωῆς, ἡ οἱωνδήποτε ἦχων, ἐξαιρέσει τοῦ πατάγου τῶν κυμάτων καὶ τοῦ στεναγμοῦ τοῦ ἀνέμου, θρηνούντων, οὕτως εἰπεῖν, αἰωνίως, ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ γῆ καὶ θάλασσα ἠστόχησαν τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας αὐτῶν. Ἡ περὶ τοῦ ἰδίου σώματος ἰδέα τοῦ μικροῦ παιδὸς εἶναι ἡ ἑξῆς, ὅτι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐκ κορμοῦ, κεφαλῆς (μετὰ τοῦ στόματος κτλ.), κνημῶν καὶ βραχιόνων· ἡ δὲ περὶ τοῦ ἰδίου σώματος ἰδέα ἀνθρώπων εὐσώμων ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν, τοὐλάχιστον ἀπολαυόντων πλήρους ὑγείας, δὲν χωρεῖ περαιτέρω. Τἀληθὲς ἐστιν ὅμως, ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καλοῦμεν «ἡμᾶς αὐτούς», ἀποτελεῖ ἄθροισμα ἀναρίθμων ζώντων ὄντων, ἕκαστον τῶν ὁποίων συντελεῖ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ θαυμασίου ἐκείνου καὶ τεριπλόκου ὀργανισμοῦ, ὅστις εἶναι γνωστός, ὡς «ζῶν σῶμα». Καθ' ὃν τρόπον οἱ στρατιῶται ἀποτελοῦσι τὴν ὕλην, ἐξ ἧς ὁ στρατὸς ἀποτελεῖται, ὃν τρόπον πολῖται ἀποτελοῦσι τὴν ὕλην, ἐξ ἧς κράτος τι συγκροτεῖται, οὕτω καὶ ἡ ὕλη, ἥτις ἀπαρτίζει οὐχὶ ἡμᾶς αὐτοὺς μόνον ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅ,τι ἐνέχει πνοὴν ζωῆς, ἥτις συγκροτεῖ τὰ ἐξαίρετα ἐκεῖνα, τὴν τε μορφὴν καὶ

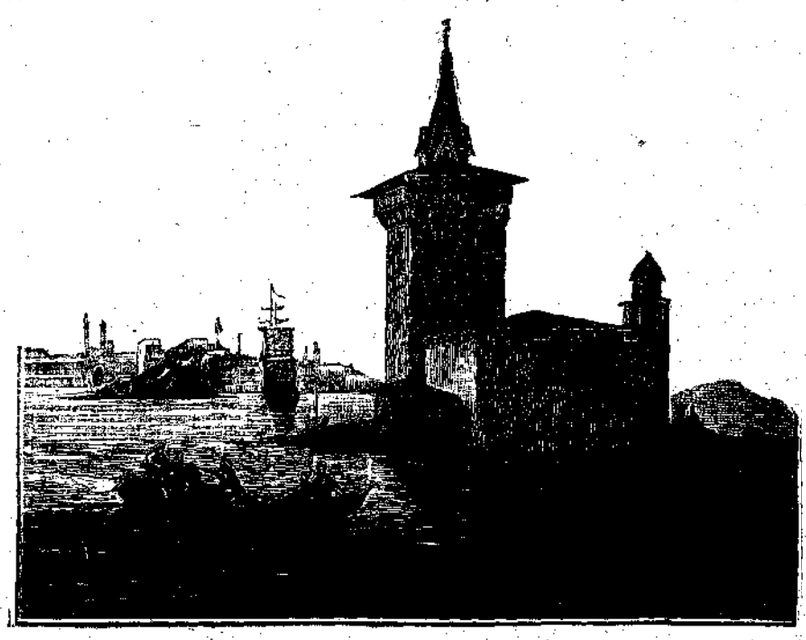

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ (*Δεάνδρου*)

τὸ χρῶμα καὶ τὸ ἄρωμα πλάσματα—τὰ ἄνθη, καθ'ὃν τρόπον καὶ τοὺς παλαιοὺς πατέρας τῶν δασῶν, οὕτως καὶ ἡ ὕλη ἐκείνη, λέγομεν, ἀποτελεῖται ἐκ ζώντων μορίων.

Φρέκ.

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἡ πρὸ τινος ἀναγγελθεῖσα γλωσσικὴ μελέτη «περὶ τῆς ἠθοποιοῦ καὶ ἐκπολιτιστικῆς δυνάμεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης» τοῦ γνωστοῦ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις κ. Δημ. Δ. Ἀναστασοπούλου, ἐξοδόθη μεθ' ὅλης τῆς τυπογραφικῆς καλαισθησίας. Καίτοι περὶ θέμα οὐχὶ τοὺς πολλοὺς εὐαρεστοῦν κατώρθωσε δι' αὐτοῦ ὁ γράψας νὰ ἐμπνεύσῃ τῷ ἀναγνώστῃ οὐ μόνον ἄφθονον τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν ἀπαράμιλλον τῆς οἰχομένης ἐκείνης Ἑλλάδος γλῶσσαν, τόσῳ δημιουργικὴν καὶ παραγωγὸν εἰς πράξεις, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποτυπώσῃ ἐν ταῖς γλαφυραῖς αὐτοῦ σελίσιν ὁλόκληρον τὸν ἀρχαῖον Ἑλλ. κόσμον, δρῶντα, πολεμοῦντα, τεχνουργοῦντα, προσευχόμενον, φιλοσοφοῦντα, ἀγωνιζόμενον, μεγαλυνόμενον.

Ἀναδημοσιεύομεν ὧδε ἐκ τῶν ὡραιοτέρων ὑπὸ ἔποψιν ὕφους τε καὶ γλώσσης, τῆς μελέτης ταύτης ἀποσπασμάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ποίησις καὶ Ἑλληνικὴ γλῶσσα».

«Ἡ ποίησις συνεπλήρου τὴν Φύσιν, ἡ ποίησις ἐπλαισίου, διέστιζεν ἀπαραμίλλως τὰ θεοπρεπῆ Ἑλληνικὰ ἐδάφη. Ποία ποιητικὴ ἐποχὴ ἔκτοτε δύναται, καὶ πόρρωθεν ἔστω νὰ παραβληθῇ πρὸς ἐκείνην; Ἡ γλῶσσα τότε διέπλασσεν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὰς εἰκόνας τῆς φυσικῆς ζωῆς, ἐνῷ ἡ Τέχνη, ἥτις ἔρχεται σήμερον εἰς συμπλήρωσιν τῆς Φύσεως, ἐξῆρε ἔτι πλείστερον τότε ταύτης τὸ κάλλος καὶ τὸ γόητρον. Ἕκαστος στίχος ἐσυμβόλιζεν ὁλόκληρον νοητὸν οἰκοδόμημα, οὗτινος τὴν αἴγλην, δεῖται ἀτεράμνου ἐποποιίας σήμερον ὁ κόσμος, ὅπως ἀναπαραστήσῃ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐννοήσῃ. . . .

Ὁποῖον πνεῦμα! θὰ ὑπέθετέ τις, ὅτι ἡ ὡραία ἐκείνη γῆ δὲν κατῳκεῖτο ὑπ' ἀνθρώπων, ὅτι ἑκάστη ἀνθρωπίνη διάνοια ἦτο καὶ μία μεγαλοφυία, ὅτι ἕκαστον βλέμμα καὶ μία διαμαρτύρησις πρὸς τὸ θεῖον καὶ ὑπερκόσμιον..... Ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἕδρων Γίγαντες, ἀλλ' ἦσαν ἄνθρωποι οὗτοι εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπειροβάμονα ἐκεῖνα βλέμματα, διότι μόνον ὡς Γίγαντες ἠδύναντο νὰ ἐννοηθῶσι τότε οἱ ἄνθρωποι. Ἐπὶ τοῦ παιδίου της μάχης συνεχέοντο αἱ Τιτανομαχίαι πρὸς τῆς ἀνθρωπίνης φιλοδοξίας τὰ ἀνθρωπινώτερα συμπλέγματα.... Τί ἠδύνατο αὐτοὺς νὰ κωλύσῃ ὅπως πραγματοποιήσωσιν ἐν πολέμοις ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ ἀπέραντος αὐτῶν φαντασία ἠρέμα καὶ ἀσκόπως πολλάκις συνελάμβανεν; Ὠκεανός, Κρεῖος, Ὑπερίων, Ἰαπετός, Κρόνος — Τιτάνες ἅπαντες — ἦσαν ἅμα διὰ τὰς ἰσθμίους ἐκείνας ψυχάς, καὶ ζῶσαι ἀληθιναὶ ὑπάρξεις, αἳς τοσάκις ἐν ὥραις πολέμου συνέτυχον, μεθ' ὧν συνεκρούσθησαν τοσάκις νικήλατοι.

Ἡ γένεσις τοῦ Κόσμου ἦτο καὶ γένεσις τῆς ἀνθρωπότητος· ὦ! ποσάκις ἐν τῷ εὐρεῖ καὶ διαυγεῖ ἐκείνῳ πνευματικῷ ὁρίζοντι συνεχύθησαν, ποσάκις! Ἐκείνη εἶχεν τὰς δυνάμεις τῆς Φύσεως, αὕτη τὴν Γῆν· ἐκείνη τὸν κεραυνόν, αὕτη τὸν λόγον· ἐκείνη Γίγαντας καὶ Ἑκατόγχειρας καὶ Κύκλωπας καὶ Τιτάνας, αὕτη Ὁμήρους καὶ Τυρταίους καὶ Αἰσχύλους. Καὶ ἐν τῇ ζωμώσει ἐκείνῃ τῇ ἀφάτου φορᾶς καὶ γονιμότητος, καὶ ἐν τῷ συγκυκήματι ἐκείνῳ δύο δυνάμεων τοσοῦτον ἀλλήλαις ἀντικειμένων, εἷς μόνος πυρφόρος ἥλιος, ὡς ἀπὸ θαλάσσης μυκωμένης ἐν καιρῷ τρικυμίας, ἐπετέλλεν, ὁ ζωοφόρος ἥλιος τοῦ Ἕλληνος λόγου, τῆς Ἑλληνικῆς εὐφυΐας.

Ἡ ἀρχαία ποίησις ἀπὸ τοῦ ὑπερφυοῦς Ὁμήρου πατρὸς, τῆς Αἰσθητικῆς καὶ τῆς Τέχνης, μέχρι τοῦ Εὐριπίδου, ἕνα πρὸ πάντων σκοπὸν κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις ἐσκόπει: τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς τοῦ ἀπολύτως Καλοῦ δημιουργίαν καὶ παραγωγήν. Ἐὰν ἡ Ὁμηρικὴ μεγαλοφυΐα διὰ τῶν ἀναλλοιώτων καὶ ἀείποτε θαλερῶν αὐτῆς στίχων, ἔδωσε τὰ γνησιώτερα πρὸς ἐμίλευσιν τῇ ἀνδριαντοποιΐᾳ καὶ τῇ γλυπτικῇ προπλάσματα, ἀνθρωπομορφίσασα τὴν θεότητα καὶ θεοποιήσασα τὸν ἄνθρωπον, ἡ δραματικὴ ποίησις περιέλαβεν ἐν ταῖς εὐπετωτάταις αὐτῆς ἀγκάλαις αὐτὸ τοῦτο τῆς Τέχνης τὸ Παλλάδιον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ αἴγλῃ καὶ τῇ λαμπρότητι. Ἀρχιτεκτονικὴ ζωγραφική, κατ' ἐξόχην δὲ μουσικὴ καὶ ὀρχηστικὴ εὗρον πάντοτε δαψιλῆ καὶ πυρφόρον ἐν τῷ δράματι τὴν φλόγα, ἀφ' ἧς ἐνεπνέοντο.

Ἐκ τῆς θρησκείας τῆς Ἑλληνικῆς δύναταί τις εὐθυκρίνων νὰ ἀντλήσῃ τῶν Ἑλλήνων σύμπαν τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν οἰκονομίαν· ἀλλ' ἡ μεγαλοφυὴς ἐκείνη θρησκεία, μεγαλοφυής, ὄχι διότι μετεώρει τὸ πνεῦμα μέχρις Οὐρανοῦ, ὡς ἡ χριστιανική, ὄχι διότι συνεσφήνου τοῦτο μεταξὺ Ἐδὲμ καὶ Κολάσεως, ἀλλὰ διότι ἐπύργου τὸν Οὐρανὸν ἐπὶ τῶν ἀκροκαρήνων τοῦ Ὀλύμπου, ἀλλὰ διότι ὑπέσχετο τὰ Ἠλύσια ἐδῶ, ἐπὶ τῆς Γῆς, ἐπὶ τῶν «νήσων τῶν μακάρων», (*) ἡ μεγαλοφυής, λέγομεν, ἐκείνη θρησκεία ἦτο ἔργον τῆς ποιήσεως, ἥτις ἦτο ἔργον τῆς γλώσσης.

Ἀλλὰ παραδεχόμενοι τὸν ἀνθρωπομορφισμὸν, ἀποτέλεσμα τῆς θρησκείας ἐκείνης, συμπαραδεχόμεθα ἐμμέσως αὐτὴν τὴν ἐνανθρώπησιν τῶν Γραφῶν, ὡς ἀπόρροιαν καὶ κύημα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Καὶ βεβαίως ἔπρεπε νὰ διοχετευθῇ ἐκεῖσε τὸ νᾶμα τοῦ Ἑλλ. πολιτισμοῦ, ὅπως ἀναβλαστήσῃ μετὰ πάροδον αἰώνων ὅλων τὸ δένδρον τῆς Πίστεως. Τίς οἶδεν, ἐὰν τὸ Βρέφος ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ μεγάλη Του ψυχὴ περιέδυσεν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀνθρώπων δι' αἴγλης Θεοῦ, τίς οἶδεν, ἐὰν δέν ἦτο τὸ ἀπόσταγμα οὐ μόνον τοῦ παλαιοῦ Ἑλλ. πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰχομένης ἐκείνης ἀρχαίας γενεᾶς σεσωματωμένης;

Τοῦ Ἑλληνικοῦ ὅμως ἀνθρωπομορφισμοῦ παράγων ἦτο ἡ Γλῶσσα, ὡς δυναμένη μόνη αὕτη ἐν τῇ ἐξελίξει της νὰ διαποικίλλῃ καὶ νὰ ἀναπλάσσῃ καὶ διαπλάσσῃ ἐκεῖνον, οἷον τὸν παρέδωκεν ἡμῖν διὰ τῶν αἰώνων τὸ ἡδύλαλον καὶ μάγον τοῦ Μύθου στόμα.....

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΚΩΠΑΪΔΑ

Μόλις ὁ ἥλιος ἔρριπτε τὰς πρώτας ζωογόνους ἀκτίνας του καὶ ἀφυπνιζόμην ὑπὸ τῶν κραγμάτων τῶν ἀλεκτόρων τοῦ χανίου, εἰς ὃ διηνυκτέρευσα, ἠγέρθην, διὰ πρώτην ἴσως φόραν τόσῳ πρωΐαν, πρωΐαν ὅμως μυροβόλου ἀνοίξεως, ὅπως συνεχίσω τὴν μέχρι Θηβῶν ἐπίπονον ὄντως ἐκδρομήν μου.

Καλπάζοντες διεσχίζομεν τὴν πεδιάδα τῶν Θηβῶν, καὶ μετὰ δύο ὥρας εὑρισκόμεθα πρὸ τῆς Ὑλίκης λίμνης, ἥτις διὰ τῆς ἀπεράντου ἐκτάσεως, τῶν κυανῶν ὑδάτων της, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν δίκην θαλάσσης ἐκτείνεται καὶ ἧς ἡ ἐπιφάνεια ἔχει ἤδη ὑψωθῆ περὶ τὰ τριάκοντα μέτρα ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἐν αὐτῇ τῶν ὑδάτων τῆς Κωπαΐδος. Ἡ λίμνη αὕτη, μετά τινων ἔτι μέτρων ἀνύψωσιν τῶν ὑδάτων, θέλει ἐκχειλίσῃ καὶ διοχετεύσῃ τὰ πλεονάζοντα ὕδατα εἰς ἑτέραν ἀνατολικώτερον αὐτῆς κειμένην λίμνην παραλίμνην καλουμένην, ἥτις ὑπερπληρουμένη καὶ αὕτη θὰ διοχετευθῇ δι' ἑτέρας ὑπὸ τὸ ὄρος ἑτοίμου σύραγγος εἰς τὸν Εὐβοϊκὸν Κόλπον.

Διατρέχοντες οὕτω παραλίμνιος ἐπὶ δύο σχεδὸν ὥρας ἀφίχθημεν πρὸ τινος τεχνητοῦ ποταμοῦ, εἶδος διώρυγος, ὅστις φέρει τὰ ὕδατα ἐκ τῆς Κωπαΐδος εἰς τὴν Ὑλίκην. Ἔστρεψα τότε τὰ βλέμματα, ὅπως ἴδω καὶ τὴν Κωπαΐδα, ἀλλ' ἀντὶ ταύτης βλέπω ἔναντί μου γαῖαν ἀπεράντους. Ἐθαύμασα καὶ πρέπει πᾶς Ἕλλην νὰ θαυμάσῃ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑνὸς τῶν μεγαλητέρων ἔργων τοῦ τόπου του, ὁηλ. τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος λίμνης.

Ἂν ὁ ἡμίθεος ἥρως τῆς ἀρχαιότητος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης ἀπόγονος τοῦ Περσέως διὰ τῆς ὑπερανθρώπου δυνάμεώς του ἠθέλησε νὰ συμπεριλάβῃ μεταξὺ τῶν ἄθλων του καὶ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ πεδίου τῶν Μινυῶν, διὰ τοῦ τέως φραγμοῦ του, ἡ ἀνθρώπινος εὐφυΐα ὅμως καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης καὶ διομηχανίας ἦρε διὰ τῆς τέχνης καὶ τῆς σκαπάνης πᾶν κώλυμα καὶ ἐστιμάτισε τὸν ροῦν τῶν ὑδάτων· οὕτω δ' ἀντὶ ἀπεράντου ἐκτάσεως λιμνωδῶν γαιῶν καὶ νοσοφόρων λιμνῶν, ὁ διαβάτης ἐκεῖθεν δὲν καθορᾷ πλέον ἢ ἐκτάσιν 240000 στρεμμάτων ξηρὰν καὶ γονιμοτάτην, ὑποκειμένην εἰς τὸ ἄροτρον τοῦ Ἡσιόδου, ὡς τοῦτο ἐγένετο

(*) Ἡσίοδος «ἔργα καὶ ἡμέραι» 173.

κατὰ τὰς παναρχαιοτάτους χρόνους. Ἂν εἰ μὴ χάνι καὶ μου γνώσεις μοὶ ἐπέτρεπον νὰ κατέλθω εἰς λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν συντελεσθέντων ἔργων κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος λίμνης, ἤθελον ἐκπλήξει τὸν ἀναγνώστην, ἀλλὰ στερούμενος τοῦ ταλάντου τούτου, ἀρκοῦμαι ἐν συνόψει ν' ἀναφέρω μόνον, ὅτι ἐφηρμώσθη πᾶσα μηχανικὴ ἐφεύρεσις πρὸς συντέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῆς, δ' ὅπερ ἀλλαχοῦ μὲν διακρίνει τις πελωρίους χάνακας, τριάκοντα περίπου μέτρων πλάτους, δεχομένους τοὺς περιξ ὄντας ποταμοὺς, διοχετεύοντας τούτους, δι' ὑπογείου συράγγος ὑπὸ τὸ Πτῶον ὄρος, οἵτινες καὶ διαχωρίζονται ἀπὸ τῆς Κωπαΐδος διὰ τοῦ ὄρους τούτου.

Διατρέχοντες ἤδη λοιπὸν τὴν Κωπαΐδα, ἔφιπποι πλέον καὶ οὐχὶ ἐπιπλέοντες καὶ σχεδὸν καλυπτόμενοι ὑπὸ τῶν στάχεων, ἀφίχθημεν μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν κωμόπολιν Λαρδίτσης, ἧς αἱ οἰκίαι πᾶσαι σχεδὸν ἐκ τοῦ σεισμοῦ εἶχον καταστραφῆ.

Ἤδη ἀνερχόμεθα τὸ ὄρος Πτῶον, φθάνομεν εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔνθα εὑρέθη τὸ ἄγαλμα τοῦ ὁμωνύμου θεοῦ καὶ ὅπου κεῖται κρήνη διαυγεστάτη μὲ ἄφθονον διαυγὲς καὶ δροσερότατον ὕδωρ. Ἐνταῦθα λέγεται, ἐλούοντο αἱ Μοῦσαι, καὶ ἡ θέσις καλεῖται Περδικόβρυσις ταῦτ. Ἀνελθόντες εἰς τὴν κορυφὴν εὐρέθημεν ἐνώπιον μικρᾶς πεδιάδος ἐφ' ἧς κεῖται ἡ μονὴ τῆς Πελαγίας καὶ ἧς οἱ καλόγηροι ἐντὸς σκηνῆς διαιτώμενοι καὶ κατατετρομαγμένοι ἔτι ἐκ τῶν σεισμῶν, μᾶς ἐδέχθησαν φιλοφρόνως, χάρις εἰς τὸν φίλον μου συνοδοιπόρον.

Μετὰ φόβου εἰσήλθομεν ἐν τῷ ναῷ, ἵνα προσκυνήσωμεν, διότι ὁ θόλος αὐτοῦ ἦτο ἐντελῶς κατεσιραμμένος καὶ ἕτοιμος νὰ καταπέσῃ καὶ εἶτα εἰσήλθομεν ἐντὸς κελίου τινος ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάσσονται τινὲς ἐκ τῶν εὑρεθεισῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀρχαιοτήτων, ὅπερ τὸ πλεῖστον καὶ αὐτὸ κατεστράφη, καταπλακῶσαν τὰ ἐν αὐτῷ Περὶ τῆς διασώσεως τοῦ ναοῦ τούτου δέον νὰ ληφθῶσι σύντονα μέτρα παρὰ τῶν ἁρμοδίων.

Μετὰ μηνημδρίαν ἀνήλθομεν πεζῇ μίαν τῶν ὑψίστων κορυφῶν τοῦ Πτῴου, ἐξ οὗ φαίνεται ὁλόκληρος ἡ Βοιωτία καὶ ἡ Λοκρίς. Κάτωθεν τῆς κορυφῆς ταύτης ἐξαπλοῦται ἡ Κωπαὶς ἐφ' ἧς διακρίνονται ὡς ὄφεις αἱ τεχνηταὶ διώρυγες, αἱ διασχίζουσαι τὴν πεδιάδα, ἡ Ὑλίκη λίμνη καὶ τὸ χωρίον Ζέγγενα, καὶ πέραιτέρω ἡ Παραλίμνη. Οὕτω βλέπει τις τρεῖς κατὰ σειρὰν λίμνας, ὧν τὰ ὕδατα δέχεται ἡ μία τῆς ἄλλης καὶ τὰ ὁποῖα μέλλουσι τάχιστα νὰ διοχετευθῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ πρώτη ὅμως τούτων ἡ Κωπαΐς, ἡ πρὸς δυσμὰς τῶν ἄλλων εὐρισκομένη, κατέστη ἤδη πεδιὰς ἐκτεταμένη καὶ καταπράσινος φαίνεται ἐκ τῆς σιτοσπορᾶς καὶ τῶν ἄλλων δημητριακῶν καρπῶν. Τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ἐφορία τῆς πεδιάδος ταύτης, ὥστε καὶ τοι ἤδη μόλις τὸ τρίτον τῆς ἐκτάσεως ἔχει καλλιεργηθῆ, ὑπολογίζεται περὶ τὰς 500000 κοιλῶν παραγωγή, ἀρκετὴ βεβαίως νὰ καλύψῃ μέρος τοῦ ἐλλείματος τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Κατήλθομεν καταμεμαγευμένοι ἐκ τοῦ θεάματος εἰς τὴν μονήν, ὅπου οἱ καλόγηροι δαψιλῆς παρέθηκαν ἡμῖν δεῖπνον, μεθ' ὃ παρεδόθημεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μορφέως, ὅπως ἀναπαύσωμεν τὰ ἐκ τῆς τόσῳ ἐπιπόνου πορείας κατεπεπονημένα μέλη μας.

Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εὑρισκόμεθα ἐπὶ τῶν ἵππων. Ἀνήλθομεν τὸ ὄρος Σκριτονέρι, κάτωθεν τοῦ ὁποίου, μυθολογεῖται, ὅτι ὑπάρχει σύραξ τὰς ὀπὰς τῆς ὁποίας ὁ Ἡρακλῆς διὰ τῆς ὑπερανθρώπου δυνάμεώς του κατέκλυσε, ἔχοντες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὄρη δυσθεάρατα, βράχους ἀποτόμους πλὴν καταφύτους ἐκ διαφόρων ἀγρίων δένδρων, ἔνιοι τῶν ὁποίων εἶχον ἀπασπηθῆ, ἕνεκεν τῶν ἐξακολουθούντων ἔτι σεισμῶν καὶ κατελαμβανόμεθα ὑπὸ ἀκατανοήτου φόβου διαλογιζόμενοι τοὺς κινδύνους οὓς ἐνέχουσι τὰ ἀπότομα ταῦτα μέρη. Εἶτα κατήλθομεν τῶν ἵππων μας καὶ ἔστημεν πρὸς στιγμὴν ἵνα ἀναλάβωμεν καὶ συνέλθομεν, ὅτε φρικώδης βοὴ ὡς μούγγρισμα χιλιάδων λεόντων, ἑκατομυρίων τηλεβόλων διήρχετο ὑπὸ τοὺς πόδας μας. Ἡ ὄψις ἡμῶν μετεβλήθη, ἐπαισθητῶς καὶ διελογιζόμεθα, ὅτι ἐπέκειτο τὸ τέλος μας, ὅτε εὐτυχῶς ἡ βοὴ παρῆλθε, διαρκέσασα 5 περίπου δευτερόλεπτα. Μετὰ τοῦτο ἐν σιωπῇ καὶ θανασίμῳ κατανύξει ἀπήλθομεν τρὺ φρικώδους καὶ ἀπαισίου ἐκείνου μέρους.

Ὀλίγον προχωρήσαντες παρουσιάσθη ἐνώπιόν μας μικρὰ πεδιάς, καὶ εἶτα τὸ μετόχιον τῆς ἄνω μονῆς καὶ ἡ θάλασσα τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου. Ἐκεῖ εὕρομεν τὸν Ἡγούμενον, ὅστις κατατετρομαγμένος ἐκ τῆς φοβερᾶς βοῆς ἡτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν μονήν του, ἀλλ' ὡς μᾶς εἶδε παρέμεινεν, εὐγενῶς περιποιηθεὶς ἡμᾶς, καὶ μᾶς διήγήθη τὰς καταστροφὰς τῆς Μελισσίνας καὶ τὰς ἐντεῦθεν παρατηρήσεις του.

Αἴφνης, παρατηρήσατε μᾶς λέγει πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς ξηρᾶς. Τέσσαρες στῆλαι ἀτμώδεις ὀφιοειδῶς ἀνήρχοντο. Κατ' ἀρχὰς ἐξελάβομεν ταύτας ὡς ἀτραποὺς ἀλλὰ παρατηρήσαντες καλῶς διεκρίναμεν τοὺς ἀτμοὺς ἀνερχομένους καὶ εἶτα διαλυομένους ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

Ἀκολούθως μετέβημεν πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐκβάλουν τὰ ὕδατα τῆς Κωπαΐδος, ἐξ ἐργασιῶν παναρχαίας ἐποχῆς καὶ ὅπου διακρίνεται ἔτι καὶ νῦν ἡ ἐργασία τῶν προγόνων μας. Προχωρήσαντες πρὸς τὴν παραλίαν, ἴδομεν ἄφθονον θεῖον πάχους τεσσάρων δακτύλων ἐκεῖ ὅπου τὰ ὕδατα τοῦ Εὐβοϊκοῦ φιλοῦσι τὴν ξηρὰν παραλίως καὶ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν.

Ὁ Ἡγούμενος μᾶς ὁδηγεῖ πρὸς τὸ μέρος ἑτέρου ρήγματος ἢ μᾶλλον ῥήγματος, ὅπερ εἶναι συνέχεια τοῦ παρὰ τῶν σεισμολόγων ἀναγραφέντος καὶ ἐκ Σκριπονερίου διασχίζοντος τὴν θάλασσαν, τὴν μικρὸν δηλαδὴ κολπίσκον καὶ ἀναφαινόμενον ἀκριβῶς ἐκεῖθεν τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας τοῦ κ. Κατσίνα, ἣν ἀφ' οὗ κατέστησε λίθους καὶ πλίνθους καὶ κεράμους ἀτάκτως ἐρριμμένους, προχωρεῖ πρὸς μίαν τῶν κορυφῶν τοῦ Πτῴου, τὴν καλουμένην Πιλάφι, διέρχεται τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τούτου καὶ καταλήγει ἐκεῖθεν τῆς παραλίμνης. Τὸ ῥῆγμα τοῦτο, συνέχεια ἄλλως τε τοῦ ἐκ τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου ἐρχομένου ἔχει οὕτω· τὸ πρὸς τὴν ξηρὰν μέρος ἔχει πάθει καθίζησιν, τοῦ πρὸς τὴν θαλασσαν ὄντος ἡμισυ μέτρον ὑπεράνω αὐτοῦ, ἡ μία ἀπόστασις τῆς ἄλλης περὶ τοὺς 60 πόντους, τὸ δὲ βάθος πλέον τοῦ ἡμίσεος μέτρου.

Ἀργὰ ἀντελήφθημεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἡ μεσημβρία εἶχε παρέλθει, ἡ δὲ θερμότης τοῦ ἡλίου μᾶς ἔκαμε νὰ ἀφήσωμεν τὰς γεωλογικὰς μας παρατηρήσεις καὶ κεντήσαντες τοὺς ἵππους μὰς ἀφίχθημεν εἰς Ἀνθηδῶνα, ἔνθα ὁ πολὺς Μπαρπαλιᾶς μᾶς ἡτοίμασεν ἐν κουνέλιον, ὅπερ κατεβροχθίσαμεν μετὰ πολλῆς ὀρέξεως καὶ ἀρκετῆς δόσεως ρητινίτου οἴνου, μεθ' ὃ ἀναπαυθέντες ἐφ' ἱκανὸν, διηυθύνθημεν πρὸς τὰς Θήβας, διελθόντες διὰ τῆς σύραγγος, τῆς ἑτοίμου νὰ δεχθῇ τὰ ὕδατα τῆς παραλίμνης, ὅπου ἐφθάσαμεν πρὸς τὸ ἑσπέρας κατευχαριστημένοι, πλὴν καὶ πολὺ κατάκοποι.

Μ. . . .

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΗΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

καὶ οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικὴν ἱστορικὴν καὶ ἐμπορικήν.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον).

Μία τοιαύτη συνέντευξις μετὰ τοῦ κ. Κομμανοῦ μοὶ ἦτον ἀναγκαιοτάτη καὶ αἰσθητῶς ἤδη διαβλέπω τὴν ἔλλειψιν. Ἐλυπήθην πολὺ διὰ τοῦτο καὶ ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν ἀξιοτίμων ἀναγνωστῶν μου.

Εἶτα μετέβην παρὰ τῷ κ. Χοριατοπούλῳ, ὃν εὗρον ἐν τῷ ὡραίῳ καταστήματί του, κειμένῳ ἐν τῇ ὁδῷ Μουσκίου, ὡς προείπομεν.

Ἐκάθητο παρὰ τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ καταστήματος, ὡς συνήθως συμβαίνει παρὰ τοῖς τοιούτοις ἐμπόροις, ἐν τῷ μέσῳ ἀπείρου χρυσίου, πολυτίμων λίθων καὶ ποικίλων κοσμημάτων. Αἱ λαμπηδόνες τῶν ἀδαμάντων μοὶ θαμβόνουσι τὸ βλέμμα καὶ χωρῶ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν ἐν τῷ μέσῳ ἄρχοντα αὐτῶν.

— Ὁ κ. Χοριατόπουλος; ἐρωτῶ.

— Μάλιστα, μοὶ ἀπαντᾷ καὶ μοὶ δεικνύει κάθισμα πρὸ αὐτοῦ, ἐπιχαρίτως μειδιῶν.

Μοὶ ἔδιδε νὰ ἐννοήσω, ὅτι μὲ ἐγνώρισε ἐκ τῆς προτεραίας συναντήσεως ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ «Στέμματος» καὶ ὅτι ἐμάντευε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μου.

Ἐν ταύτῳ ἔκαμνε σημεῖον διὰ τῆς χειρὸς πρὸς τὸν ἔξωθι τῆς θύρας ἱστάμενον ἄραβα, θυρωρὸν του.

Μοὶ ἐκομίσθη καφὲς καὶ τσιγαρέτα. Τότε ἐνόησα τὸ σημεῖον τῆς χειρός.

— Ἐπληροφορήθην, κ. Χοριατόπουλε, τῷ λέγω, ὅτι λίαν κολακευτικῶς ἐξεφράσθητε χθὲς περὶ τῆς «Φύσεως». Τὴν ἀναγινώσκετε; σᾶς ἀρέσει;

— Ναί, κάποτε τὴν βλέπω, εἶναι ὡραῖον, τῇ ἀληθείᾳ, σύγγραμμα.

— Διατί τότε νὰ μὴ διατελῆτε συνδρομητής;

— Εὐχαρίστως, νὰ μὲ ἐγγράψητε καὶ νὰ μοῦ στείλητε καὶ τοὺς προηγουμένους τόμους. Καὶ ἔχετε πολλοὺς συνδρομητὰς κ. Πρίντζη; Εἴσθε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ περιοδικόν σας;

— Ναί, εἶμαι. Ἔχω ταχτικοὺς δύο χιλιάδας συνδρομητὰς, ἐξ ὧν εἰς Αἴγυπτον τριακοσίους. Πηγαίνει ἀρκετὰ καλά.

— Ναί, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἱκανοποιεῖ, φρονῶ, ἀρκούντως, δὲν θὰ κάμητε περιουσίαν μὲ τὴν φιλολογίαν. Δυστυχῶς, ὡς βλέπω, ἐν Ἑλλάδι ἀρκινοβατεῖ ἡ ἐπιστήμη αὕτη.

— Ὦ, ναί, ἔχετε δίκαιον. Ἡ φιλολογία μας δὲν εἶναι πλουτολογικὸς πίθος, ὅπως ἄλλα ἐπαγγέλματα. Εἶναι πολὺ μακρὰν τῶν κερδῶν, ἅτινα σᾶς δίδει τὸ κατάστημα αὐτό.

— Ἀκριβῶς, δι' αὐτὸ λυποῦμαι, αἱ γνώσεις σας, οἱ κόποι σας βεβαίως δὲν ἀνταμείβονται.

Ἀνεστέναξα, ἀναλογισθεὶς τοὺς κόπους καὶ τὰς πικρίας, ἃς

ἡ δημοσιογραφία μᾶς παρέχει, ἀντὶ ἀπολαύσεων χρηματικῶν καὶ ἠθικῶν, ἀπέναντι τῶν θυσιῶν, εἰς ἃς ὑποβάλλεται ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκμάθησιν τόσων ἀναγκαίων πραγμάτων.

— Ἐγνώρισα πολλοὺς ἐξ ὑμῶν κύριε, Πρίντεζη, προσέθηκεν ὁ κ. Χοριατόπουλος, μεγάλως ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ὑλικὴν πρόοδον τοῦ τόπου μας, ἐπιστήμονας καὶ κάλλιστα μεμορφωμένους, οἵτινες κατόπιν τόσων θυσιῶν καὶ ἀγώνων δὲν ἀνταμοίβονται διὰ τοὺς κόπους των. Τοῦτο δὲ ἀποδίδω εἰς τὴν ἔλλειψιν βιομηχανικῶν πόρων ἐν Ἑλλάδι. Ἀντὶ νὰ ἐπιδίδονται οἱ νέοι εἰς τοῦτο, βλέπετε πάντας καταγινομένους εἰς τὰς ἐπιστήμας. Διατί νὰ μὴ κάμνωμεν, ὅπως οἱ Εὐρωπαῖοι· νὰ μανθάνωμεν, ὅσα γράμματα καὶ γλώσσας δυνάμεθα, ἀλλὰ νὰ ἀναλαμβάνωμεν μετὰ ταῦτα τὰ ἡνία τῆς βιομηχανίας καὶ μόνης τῆς βιομηχανίας. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου θὰ μᾶς σώσῃ καὶ οὐχὶ τὰ γράμματα.

— Ἔχετε, δίκαιον τῷ ἀπήντησα, ἀλλ' «ο ὐ π α ν τ ὸ ς π λ ε ῖ ν ε ἰ ς Κ ό ρ ι ν θ ο ν». Καὶ ποῦ ἐσπουδάσατε σεῖς, κ. Χοριατόπουλε; τὸν ἠρώτησα τότε.

— Ἐγώ, φίλε μου, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Εἶδον τὰ καλὰ τῶν ἐπιστημόνων μας καὶ προὐτίμησα τὸ ἐμπόριον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος.

— Τὸ πιστεύω, ἀλλ' ἂν ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες ἔπραττον τὸ αὐτό, τότε ἀλλοίμονον εἰς τὸ ἐμπόριον, θὰ ἐκαρκινοβατοῦσε αὐτό.

— Προτιμότερον. Ἀλλὰ μήπως νομίζετε, δὲν ὑπάρχουν θέσεις διὰ τοὺς ἀνεπτυγμένους εἰς τὸ ἐξωτερικόν;

— Τὸ βλέπω καὶ μετ' εὐχαριστήσεως παρατηρῶ, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁμογενῶν μας εἶναι καλῶς ἀνεπτυγμένοι καὶ μεμορφωμένοι.

— Ἀκριβῶς, διότι βλέπομεν τὴν πληθώραν τῶν δικηγόρων, ἰατρῶν, διδασκάλων καὶ δημοσιογράφων, καταφεύγομεν εἰς ἄλλα προσοδοφορότερα ἐπαγγέλματα.

— Ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ Ἕλλην δὲν χάνεται καὶ ἅμα ἐνοήσῃ ὅ,τι τὸ δίπλωμά του δὲν τὸν ὀφελεῖ, τὸ κλείει εἰς τὸν σύρτην του καὶ τρέπεται εἰς ἄλλο ἔργον.

— Τί κάμνει ὁ κ. Γαβριηλίδης, Γιαννόπουλος, Ἄννινος, Σουρῆς;

— Καλά, ἀλλ' ὡς προείπατε, χρηματικῶς καρκινοβατοῦν.

— Τὸ γνωρίζω κάλλιστα.

— Καὶ τοὺς ἀναγινώσκετε τοὐλάχιστον; τίς σᾶς ἀρέσει περισσότερον;

— Νὰ σοῦ εἴπω, κύριε Πρίντεζη, προτιμῶ τὴν πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν φιλολογίαν μας. Τρελλαίνομαι διὰ τὸν Κοραῆ, Παπαρηγόπουλον, Ζαλοκώσταν, Βαλαωρίτην....

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὁ κ. Σπυρ. Ταβουλάρης, εὑρισκόμενος μετὰ τοῦ θιάσου του τότε εἰς Αἴγυπτον.

— Ὤ, κύριε Πρίντεζη, μοὶ λέγει, οὔτος πῶς ἐδῶ; εἰς Αἴγυπτον; σεῖς, ἀπίστευτον πρᾶγμα.

— Ναί, φίλε μου, τὰ νερὰ τῆς «Φύσεως» μ' ἔφεραν καὶ ἐμὲ ἐδῶ, ἀμ σεῖς, πῶς ἐδῶ;

— Ἡμεῖς ὡς γνωρίζεις, ἐκάμαμεν τὸ δρομολόγιόν μας ἐδῶ καὶ ἤδη δίδομεν μερικὰς παραστάσεις εἰς Ἀλεξάνδρειαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κυρία μου ἔκαμεν ἓν ἄλλο ἐ γ ώ μ ο υ, ἠμποδίσθην δι' ὀλίγας ἡμέρας καὶ μετὰ μίαν ἑβδομάδα πηγαίνομεν εἰς συνάντησιν τοῦ θιάσου μας. Καὶ κάποτε ἔρχομαι ἐδῶ καὶ βλέπω τὸν λαμπρότατον τοῦτον ἄνθρωπον.

Ὁ κ. Χοριατόπολος ὕψωσε τότε τὴν χεῖρα καὶ ἐνόησα, ὅτι διέτασσε καφὲ καὶ τσιγαρέτα διὰ τὸν κ. Ταβουλάρην.

Ἀκολούθως ἡ ὁμιλία μας περιεστράφη εἰς διάφορα ἀντικείμενα καὶ δὴ περὶ θεάτρων, μεθ' ὃ ἀποχαιρετήσας τὸν κ. Χοριατόπουλον μετέβην παρὰ τῷ κ. Μοσχονᾶ.

Ἦτο μεσημβρία καὶ μὲ περιέμενεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἀφοῦ δὲ μὲ παρουσίασεν εἰς τὸν σύζυγόν του, μὲ ὡδήγησεν εἰς ἰδιαίτερον δωμάτιον, ἵνα μοὶ ἐπιδείξῃ τὴν ἀρχαιολογικὴν αἰγυπτιακήν του συλλογήν, τὰς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσας μουμμίας ἐκ πεπιεσμένου χάρτου, κτλ.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ προχωρήσω, ἐπάναγκες θεωρῶ νὰ ἀναφέρω ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτοῦ, διότι εἶναι μία σημαίνουσα προσωπικότης καὶ διότι ἡ γνωριστοποίησις τὴν κατ' αὐτὸν πολλοὺς ἴσως ἐνδιαφέρει, καὶ διότι ἐν Σικάγῳ ἔτυχε πολλῶν τιμῶν, ἐπονομασθεὶς καὶ καθηγητὴς τῆς αἰγυπτολογίας ἐκεῖσε, συνεπείᾳ τῶν πολλῶν αὐτοῦ γνώσεων.

Ὁ Δημ. Μοσχονᾶς κατάγεται ἐκ Λέρου καὶ εἶναι ἡλικίας 55 ἐτῶν. Ἦλθε 13 ἐτῶν εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ Μουχάμετ Ἀλῆ, ὅτε αὕτη ἦτο πηγὴ πλούτου. Τότε τὸ ἐμπόριον εὑρίσκετο εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων. Ὁκ. Μοσχονᾶς τὸ πρῶτον ἐτοποθετήθη παρὰ τοῦς κ. κ. Καζούλη, ὅπου ἐξέμαθε διαφόρους ξένας γλῶσσας, νύκτωρ καταγινόμενος πρὸς τοῦτο, ὡς καὶ τὴν ζωγραφικὴν παρὰ τῷ διασήμῳ διδασκάλῳ Marinelli, ὅτε ὁ ἄγγλος Τιβάλδος ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Λουξὸρ, ἵν' ἀνεγείρῃ μνημεῖον τῷ ἐκεῖ ἀποβιώσαντι κατὰ τὴν περιήγησίν του συναδέλφῳ του Λόρδῳ τινι. Τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα τῶν Θηβῶν διήγειραν τὸν θαυμασμὸν τοῦ νέου Μοσχονᾶ, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του δ' ἐκεῖσε ὁλοψύχως ἀφιερώθη εἰς τὴν μελέτην τῶν ἱερογλυφικῶν γραμμάτων, τῆς ἀρχαίας τῶν Αἰγυπτίων γλώσσης. Ὁ κ. Τιβάλδος συνέστησεν αὐτὸν τότε ὡς τὸν ἄγγλον πράκτορα τῶν ἀτμοπλοίων κ. Bulkelen, καὶ βραδύτερον προήχθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ διευθυντοῦ.

Τῷ 1879 ὁ ἡμέτερος κ. Μοσχονᾶς ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ Γόρδωνος εἰς τὸ Σουδάν, ἔνθα μετ' ὀλίγον ὠνομάσθη διευθυντὴς τῆς «Φασχιάδος» ἐν τῷ λευκῷ Ποταμῷ, πλὴν ἡ ἐμφάνισις τοῦ ψευδοπροφήτου Μοχάμετ Ἀχμέτ, ἡ ἐπανάστασις τῆς Σεννὰρ καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν τοῦ Σουδὰν, ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον καὶ μεταβῆ πρὸς ἀναζήτησιν τῆς οἰκογενείας του, ἀπελθούσης εἰς Κύπρον, ἕνεκα τῶν σφαγῶν τοῦ Ἀραβῆ. Ἐν Κύπρῳ διωρίσθη πρῶτος διερμηνεὺς τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ καὶ παρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς μάχας τοῦ Σουδάν· κατὰ τὴν καταστροφὴν δὲ τοῦ στρατοῦ τούτου ἐν Τρινκετάτ, ὃν διηύθυνε ὁ Βάκερ πασᾶς, εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ ἴδῃ φονευμένον τὸν υἱόν του Γεώργιον Μοσχονᾶν, ὑπηρετοῦντα ὡς διερμηνεὺς παρά τινι ἄγγλῳ ἀνταποκριτῇ τῆς ἐφημερίδος «Daily News» καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ὁ ἴδιος ἰδίαις χερσὶ μετὰ 26 ἡμέρας ἐν αὐτῷ τῷ πεδίῳ τῆς μάχης. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐτίμησεν αὐτὸν διὰ παρασήμου καὶ τοῦ τίτλου τοῦ Καϊμακάμου, ὅστις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν τίτλον Βέη τρίτου βαθμοῦ.

Κατὰ τὴν ἐσχάτως δὲ γενομένην ἔκθεσιν τῆς Ἀμερικῆς, ἐνῷ ἡ Αἰγυπτιακὴ κυβέρνησις ἠρνεῖτο νὰ λάβῃ μέρος, ὁ κ. Μοσχονᾶς κατώρθωσεν, ὅπως ἀξιοπρεπῶς ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ χώρα τῶν Φαραώ. Δι' ὅπερ ἐπὶ διετίαν καταγίνας, κατεσκεύασε δέκα ἀντίτυπα βασιλικῶν μουμμίων ἐκ τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ Γκίζης κατατεθειμένων, αἵτινες μετὰ τοῦ ἐν Σικάγῳ ἀναγερθέντος ναοῦ τοῦ Λουξὸρ διήγειραν τὸν θαυμασμὸν τοῦ σοφοῦ ἐκεῖσε κόσμου καὶ πᾶσαι αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες εὐμενῶς λίαν ἔγραψαν περὶ αὐτῶν καὶ τοῦ προέδρου κ. Μοσχονᾶ, δοθέντος αὐτῷ καὶ τοῦ βραβείου τῆς Ἐκθέσεως.

Κατὰ παρακίνησιν τῶν σοφῶν τοῦ Σικάγου ἤδη γράφει τὰ μυστήρια τῶν ἀρχαίων ἱερέων τοῦ Ὁσίριδος καὶ Ἴσιδος, ἅτινα συνδέονται μετὰ τῆς Τεκτονικῆς τῆς ἐποχῆς μας.

Ὡς φανερόν, ὁ κ. Μοσχονᾶς εἶναι λίαν ἀξιέπαινος, διότι παῖς ἔτι ὤν, ἐγκαταλείψας γονεῖς καὶ πατρίδα, ἐντελῶς ἀγράμματος, ἐξέμαθεν Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, ζωγραφικήν, τὴν ἱερογλυφικὴν κτλ. καθέξας ἐπιζήλους μάλιστα θέσεις, ἄνευ οὐδεμιᾶς προστασίας καὶ συγγενικῆς ἀρωγῆς. Ἐξέδωκε δὲ τρεῖς ἐφημερίδας ἐν Αἰγύπτῳ, τὸν «Ἀγγελιοφόρον τῆς Αἰγύπτου», τὸν «Αἰγύπτιον Αἴσωπον» γαλλιστὶ καὶ ἀραβιστί, τὸ «Νοὺρ-ἐλ-Τεουφὶκ» δύο μεταφράσεις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων, τὴν μετάφρασιν τοῦ «Ὀβελίσκου τῆς Κλεοπάτρας» ὅτε μετεκόμισαν αὐτὸν εἰς Λονδίνον τῷ 1877 καὶ τῆς στήλης τοῦ «Φθαμόσεως τοῦ Μεμφίτου», βραβευθεὶς καὶ ἐπαινεθεὶς παρὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἀγγλικῆς ἑταιρίας τοῦ Λονδίνου.

— Ἰδού, κύριε Πρίντεζη, μοὶ λέγει ἐνθουσιώδης ὁ κ. Μοσχονᾶς, ἀποκαλύπτων τοὺς μιμητοὺς σαρκοφάγους τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρασκευασθεισῶν μουμμίων.

Παρετήρησα μετὰ προσοχῆς. Φοβερὰ πανομοιότης! Θαυμαστὴ ἀπομίμησις πάντων. Οἱ σαρκοφάγοι, ἰδίως δὲ τὰ ὑπὸ τῶν ἀρωματωδῶν ὀξέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης προπαρεσκευασμένα μελανὰ καὶ ἡμικατεστραμμένα ὑπὸ τοῦ μακραίωνος χρόνου σώματα τῶν ἡγεμονικῶν ἐκείνων προσώπων, πανόμοια πρὸς τὰ ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Γκίζης, διεγείρουσι τὴν προσοχὴν καὶ μεγάλως τὴν περιέργειαν τοῦ ἐπισκέπτου. Ἐθαύμασα τὴν ἀπομίμησιν καὶ εἰλικρινῶς συνεχάρην τὸν ἐργάτην αὐτῶν.

Ἀντιληφθεὶς δὲ τότε τὸ μέλλον, καὶ τὸν προορισμὸν τῶν μουμμίων αὐτῶν, καὶ ἀναμνησθεὶς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἠρώτησα αὐτόν.

— Καὶ ἤδη, ὅτε ἐξετελέσθη ὁ ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ Σικάγου προορισμὸς των, κ. Μοσχονᾶ, τί σκέπτεσθε νὰ κάμητε τὰς μουμμίας αὐτάς; Φρονῶ ὅτι, δὲν εἶναι πλέον ὁ θέσις των ἐνταῦθα.

Τοῦ κ. δὲ Μοσχανᾶ νοήσαντος τὴν σκέψιν μου, ἀπήντησε προθύμως.

— Θὰ προετοιμάσω, κ. Πρίντεζη, ἀντίτυπα τῶν βασιλικῶν μουμμίων τοῦ Ραμέσεως Β'. ἤτοι τοῦ Μεγάλου Σεσώστριδος, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σέτιδος τοῦ Α'. καὶ τοῦ Θωθμέσεως Γ'. ἅτινα θὰ δωρήσω διὰ μέσου ὑμῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Μουσεῖον εἰς τὸν βασιλέα Γεώργιον.

— Εὖγε, κύριε Μοσχονά, ἀπήντησα, εὐγενὴς ἡ πρᾶξις σας καὶ δικαίως θ' ἀνταμοιφθῆτε διὰ τοῦτο. Πράξατε ὅ,τι νομίσητε καλὸν καὶ ἐγὼ εἶμαι πάντοτε πρόθυμος εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας σας.

Μετὰ ταῦτα ἀφοῦ μοὶ ἐπέδειξε διαφόρους φωτογραφικὰς εἰκόνας τοῦ ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ Σικάγου αἰγυπτιακοῦ τμήματος, καὶ τὴν αἰγυπτιακὴν ἀρχαιολογικὴν συλλογήν του, μοὶ ἐδώρησε πρὸς ἀνάμνησιν τῆς συναντήσεώς μας καὶ γνωριμίας δύο μικροὺς ὡραίους κανθάρους (ἀσκαθάρους scarabéus) μετὰ τῆς ἐξηγήσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ἱερογλυφικῶν γραμμάτων, καὶ μετὰ τοῦτο παρεκαθήσαμεν εἰς τὴν προετοιμασθεῖσαν διὰ γεῦμα τράπεζαν.

Πλὴν παρ' ἐλπίδα ὁ κ. Μοσχονᾶς δὲν ἐφάνη συνεπής. Τὸ menu δὲν ἀπηρτίζετο, ὡς ὑποσχέθη, ἀπὸ μιᾶς σούπας, καὶ ἑνὸς ἁπλοῦ φαγητοῦ, ἀλλ' εἶχεν ὡς ἑξῆς·

Ζωμὸς à l' Egyptienne.
Ντολμάδες à la Turque.
Roti à la grecque.
Περιστέρια salmis.
Coteletteс à la française.
Salade à la Kedive.
Eau et vin glacé.
Τυροὶ καὶ καρποὶ διάφοροι.

Ἀλλὰ τὸν ἐσυγχώρησα διὰ τὴν ἀσυνέπειάν του ταύτην, διότι ὡς εἶδον κατόπιν, δὲν ἔπταιεν αὐτός, ἀλλ' ἡ εὐγενεστάτη σύζυγός του, ἥτις ὡμολόγησεν τὴ ἐνοχήν της.

Παντοῦ λοιπὸν «Cherchez la femme».

(ἀκολουθεῖ) **Φ. Π.**

Ο ΒΕΒΗΛΟΣ

Δὲν ἦτο γενναῖος, μᾶλλον ἦτο δειλός, ἐνῷ ἐπαρουσιάζετο ὡς γενναῖος, κομπορρήμων καὶ ἐγωϊστής· ἔθυε τὰ ἱερώτερα αἰσθήματα, τὰς ὑψηλοτέρας ἰδέας πρὸ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐξηυτελισμένου ἐγώ του. Ἐπεθύμει νὰ ἦναι μικρὸς τυραννίσκος. Πάσης ἀδυναμίας ἐπελαμβάνετο καὶ ἐδημιούργει καταστροφὰς ἐπὶ καταστροφῶν διὰ τὸ ἀσθενὲς θήραμά του. Ἦτο ψυχὴ ποταπὴ καὶ ἀνίερος, καρδία θηριώδης καὶ αἱμοχαρής. Ἤρκει νὰ εὐχαριστῆται ὁπωσδήποτε αὐτός, καὶ ὅλαι αἱ λύπαι, ἂν συνεκεντροῦντο ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, τοῦτο περὶ οὐδενὸς ἐποιεῖτο. Ἤθελε νὰ ἐξευτελίζῃ τὸν ἀνώτερόν του, ὅστις περιφρονῶν τὰ ποταπὰ αὐτοῦ αἰσθήματα, ὄντως ἐξηυτελίζετο, διότι ἀείποτε ἐρήμην ἐδικάζετο. Ἦτο πάντοτε ἔνοχος, καὶ ὅμως ἡ αἰσχρά του καρδία οὐδέποτε συνετρίβη.

Πάντες ἐκάλουν αὐτὸν β έ β η λ ο ν.

Ἡμέραν τινα διήρχετο πρὸ ὁμίλου συναδέλφων του, οὓς περιεφρόνει διὰ τοῦ βλέμματός του. Οἱ συνάδελφοί του τὸν περιεφρόνησαν ἐπίσης, οὐδενὸς ἀξιώσαντες αὐτὸν βλέμματος. Ὁ βέβηλος ἐμελέτησεν ἐκδίκησιν κατ' αὐτῶν. Μετῆλθε πᾶν μέσον συκοφαντίας, ἕως ὅτου ὄντως τοὺς ἐξεδικήθη. Οὐδεὶς ἐδύνατο ν' ἀνακαλύψῃ βαθέως ἐν τῇ συνειδήσει του τὶ ἐκρύπτετο, πάντες ὅμως ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς του τὸν ἀπεστρέφοντο καὶ ὑπενόουν τὴν αἰσχρὰν καρδίαν, ἣν περιεκάλυπτον τὰ φαῦλα στήθη του. Τὸν ἀπέφευγον ἀφ' ἑνός, ἐνῷ, ὡς ἐπικίνδυνον, τὸν ἐπλησίαζον ἀφ' ἑτέρου. Καταιγὶς δι' αὐτὸν ἀφεύκτως προὐμηνύετο, ἥτις ἔμελλεν ἡμέραν τινὰ κατὰ τῆς κεφαλῆς του νὰ ἐκραγῇ, ἀλλ' ἀνεμένετο τὸ σύνθημα, ὅπερ ἐντέχνως ἀπεμάκρυνε, συντασσόμενος, καὶ θωπεύων τοὺς ἰσχυρούς. Τέλος ἐξερράγη. Καὶ ἡ λεοντῆ ἀφαρπαγεῖσα, ἀποδεικνύει τὸν περικαλυπτόμενον ὄνον. Ἔκτοτε περιάγεται ἔνθεν κακεῖθεν, πανταχόθεν διωκόμενος καὶ δεχόμενος τὰ κοινωνικὰ ῥαπίσματα, ὅσα ἡ ἀχρεία

Γνωρίζετε τὸν βέβηλον;

αὐτοῦ διαγωγὴ προπτοίμασε. Τὰ ἀνοσιουργήματα τοῦ παρελθόντος βαρύνουσιν ὁλονὲν ἀνυπολογίστως τὴν πλάστιγγα, ἥτις ἐστάθμιζε τὸ παθητικὸν τῆς διαγωγῆς του. Τέλος ἡ πλάστιγξ ἀνατρέπεται καὶ ἀνατρέπει καὶ αὐτόν. Ἀπόβλητος τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, ἀφίσταται τῶν ἐγκοσμίων, τῆς μνήμης τοῦ βεβήλου μόνον γενόμενος ἄξιος. Ἡ δὲ τάλαινα σύζυγός του ὑφίσταται χάριν αὐτοῦ τὰ πάνδεινα.

Ἐπὶ τῆς βαρυτάτης τοῦ τάφου του πλακὸς ἐπιγράφεται· «**Φεύγετε τὸν βέβηλον**» καὶ αἱ ἀραὶ ἀλληλοδιάδοχοι σωρεύονται ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν ἐγκλεισμένης κεφαλῆς του.

Ὁ β έ β η λ ο ς ὑπῆρξε τὸ κοινωνικὸν ἐξάμβλωμα. Τὸν ἐγέννησαν αἱ περιστάσεις καὶ ἡ κακὴ αὐτοῦ φύσις.

Φεύγετε τὰς περιστάσεις τὰς γεννώσας τὸν β έ β η λ ο ν, διότι εἰσδεχόμενοι αὐτάς, θὰ καταντήσητε β έ β η λ ο ι.

Φιλάμμων.

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ

Εἶναι σκότος καὶ μακρόθεν μεσονύκτιον σημαίνει
Σῦρον ὄπισθεν ἀλύπως κάλλη τῆς ζωῆς τῆς πρώτης,
καὶ ἠχὼ μεμονωμένη
Περιφέρεται ἐγγύς μου κράζουσα, ὦ Ματαιότης!

Ματαιότης, λέξις πένθους μετὰ τὴν ζωὴν τὸ μνῆμα
Πανταχοῦ ἡ ματαιότης! διατί δὲν ἐγεννήθην
Τοῦ αἰγιαλοῦ τὸ κῦμα;
Διατί ἐγὼ να ψάλλω τὴν ὀδύνην προσεκλήθην;

Ἡ ζωὴ δὲν μοὶ παρῆξε εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἢ στόνον
ὅλα μ' ἔφερον τὸ δάκρυ στιγμιαίως εἰς τὸ ὄμμα.
Καὶ οἱ ἀσπασμοὶ τῶν πόνων
Μὲ κατέστησαν προώρως τοῦ κοιμητηρίου πτῶμα.

Ὦ! τὸ μάταιον τοῦ βίου καθορῶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους
Δὲν μὲ θέλγει οὐδὲν πλέον εἰς τὴν γῆν· τὸ πλᾶνον βῆμα
Εἰς ἀγνώστους φέρω τόπους
Ὅπου εἶναι τὸ μνημεῖον φεῦ! τοῦ μυστηρίου κτῆμα.

Ναί! δραπέτης τῶν ἀστέρων ἐπανέρχομαι ἐπάνω
Μόλις ἔκρουσα τὴν θύραν τῆς νεότητος τῆς πρώτης
Ἀλλ' ὁπόταν ἀποθάνω
Γράψατέ μου εἰς τὸ μνῆμα «εἶναι ὅλα Ματαιότης!»

Πρέβεζα, Ἰούλιος 1894. *Ἀθ. Μιχάλης.*

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἐκ τῆς ἐξοχῆς.

Τῆς φύσεως τὰ θέλγητρα ἐλθὲ νὰ δοκιμάσῃς,
τὴν χλόην, τὸ ῥυάκιον, τὸ δάσος, τὴν σελήνην,
τὸν ζέφυρον καὶ τοῦ πτηνοῦ τὸ ᾆσμα νὰ θαυμάσῃς,
τὸν οὐρανόν, τὸν ἥλιον, τὸ κῦμα, τὴν γαλήνην.

Ἐλθέ, ἐδῶ 'ποῦ ὁμιλεῖ μετὰ γλωσσῶν ἀπείρων,
μυστήριον ἀπόκρυφον, τὸ πᾶν, ἡ ἁρμονία,
κι' ἀναπτερόνει τὰς ψυχάς, καθὼς διὰ ὀνείρων,
ὁ ὕπνος. Ὦ! ἐλθέ! Ἰδοὺ βραχεῖα εὐτυχία.

Εἶν' ἡ ψυχή μου ἀνοικτή, ἐδῶ μακρὰν τοῦ κόσμου,
κι' εἰς ἀπεράντους πέτεται καὶ γαλανὰς ἐκτάσεις,
ζητεῖ ἐν ἄστρον πανταχοῦ, μαζὺ μ' αὐτὴν τὸ φῶς μου·
Δὲν τὸ εὑρίσκει. Εἶσαι σύ. Ὦ, τρέξε νὰ προφθάσῃς.

Τ' ἄστρον μου, σέ, φαντάζομαι εἰς ἀνεφέλους τόπους,
μὲ ζωηρὸν φέγγος δωροῦν ἀνάπαυσιν εἰς κόπους,
ὡς τῆς ψυχῆς μου ἄσυλον, τοῦ πλοίου μου λιμένα,
ἐλθέ, τὰ πάντα δι' ἡμᾶς εἶναι ἐδῶ πλασμένα.

Χ. Ν. Βαρλέντης.

Ο ΣΚΟΠΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΑΜΑΛΕΩΣ

ἢ ὁ Πύργος τῆς κόρης.

Ἡ ἐν τῇ Δ' σελιδιείκων παρίστησι τὸν Σκόπελον τῆς Δαμάλεως, Κὴζ-Κουλὲ τουρκιστί, εἰς ὃν καταλήγει ἡ ἀσιατικὴ ἀκτὴ τοῦ Βοσπόρου.

Ἀπὸ τοῦ Ἑρμωνιακοῦ ἄκρου, κλείοντος πρὸς νότον τὸν λιμένα τῆς Δαμάλεως, ἡ ἀκτὴ κάμπτεται καὶ σχηματίζει τόξον. Ἀπὸ τούτου κατέρχεται καὶ σχηματίζει τὸν Καλαμώδη κόλπον, εἰς ὃν οἱ συναζαρισταὶ ἀνέγραψαν διδακτικὴν μὲν καὶ ἠθοποιόν, πλὴν ὑπερφυᾶ παράδοσιν περὶ τῆς ἀμπέλου τῆς χήρας, ἣν δῆθεν ἀπέκοψε τῆς ξηρᾶς ἡ ἐπαναγαγοῦσα βασιλικὴ τριήρης τὸ σῶμα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐξορίας.

Τοῦ κόλπου τούτου τὸ νότιον κέρας ἀπαρτίζει τὸ Ἡραῖον, παρακατιόντες δὲ πρόκειται τὸ μικρὸν ἀρχιπέλαγος τῶν Δημενήσων, ἐνῷ δύναται νὰ ναυλοχήσῃ στόλος ὁλόκληρος.

Τὸν σκόπελον τοῦτον οἱ εὐρωπαῖοι, καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων οἱ ἀβασανίστως μεταγράφοντες τὰ τοιαῦτα, ὀνομάζουσιν αὐτὸν *Πύργον τοῦ Λεάνδρου*, μὴ γνωρίζοντες, ὅτι οὐδὲν κοινὸν ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ σκοπέλου τούτου καὶ τῶν κατὰ Λέανδρον καὶ Ἡρώ, ὧν θέατρον ἐγένοντο αἱ ἀκταὶ τοῦ Ἑλλησπόντου.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ὁ ἄρτος.

Ὁ ἄρτος ἦτο γνωστὸς ἐν ἁπάσαις ταῖς χώραις. Οἱ Ἰσραηλῖται, οἱ Αἰγύπτιοι, αἱ πλανήτιδες φυλαὶ τῆς ἐλάσσονος Ἀσίας, ὁ ἅγιος Βρετανός, συνέτριβον τὸν σῖτον, συνανεμίγνυον αὐτὸν μεθ' ὕδατος καὶ ἐπὶ λίθων πεπυρακτωμένων ὤπτων αὐτόν. Τὴν σήμερον ὑπὲρ τὰς 75 ποικιλίας ἄρτου παρασκευάζει ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ βούτυρον

Τὸ βούτυρον τῶν Γραφῶν εἶναι ἁπλοῦν γάλα ἢ ἀφρόγαλα. Οἱ Σκῦθαι κατεσκεύαζον αὐτὸ ρευστόν, παρ' αὐτῶν δὲ εἰσήχθη καὶ ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ Ρωμαῖοι ἐποιοῦντο χρῆσιν αὐτοῦ, ὡς ἀλοιφῆς ἢ φαρμάκου, πρὸς χρῆσιν τῶν σωμάτων τῶν τέκνων των. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ μετεχειρίζοντο αὐτὸ εἰς τὰς λυχνίας των, οἱ δὲ Βουργουνδίνοι περιήλειφον τὴν κόμην δι' αὐτοῦ. Παρ' οὐδενὸς τῶν ἐθνῶν τούτων, ἐχρησιμοποιήθη ὡς τροφή, μέχρις ὅτου οἱ Ἱσπανοὶ ἐφεῦρον τὴν τέχνην τῆς δι' ἅλατος διατηρήσεως καὶ τῆς δι' ὕδατος πήξεως αὐτοῦ..

Τὸ ἅλας.

Τὸ ἅλας ἦτο καθιερωμένον τοῖς θεοῖς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἵτινες ἐπίστευον, ὅτι ἐξαγνίζει τὴν τράπεζαν καὶ πάντοτε παρέθετον αὐτὸ εἰς τοὺς πρώτους καρποὺς τοὺς προσφερομένους τοῖς θεοῖς. Ἐθεώρουν ἀναγκαιότατον, ὅπως ἡ ἁλατοδόχη, ἥτις κατεσκευάζετο ἐκ πηλοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐκ μετάλλου πολυτίμου, διατηρῆται ἐντελῶς καθαρά.

Ἰχθεῖς.

Διὰ τοὺς ἰχθεῖς μικρὸς ὑπῆρχε πόθος πρὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ὁμήρου, ὅτε Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι ἐθεώρουν αὐτοὺς ὡς ἔκτατον τρυφηλότητα. Ἐγχέλεις καὶ μύραιναι ἐπαχύνοντο ἔστιν ὅτε τρώγουσαι δοῦλον, ἑταριχεύοντο εἶτα καὶ συνερράπτοντο ἐντὸς φύλλων φυγοῦ.

Καρποί, Λαχανικά.

Καρποὶ καὶ *Λαχανικά*, αὐτοφυῆ πρὸς τὸν ἄνθρωπον δῶρα τῆς Φύσεως, ἦσαν ἡ κυριωτέρα τροφὴ τῶν πτωχῶν. Ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἦτο ἀπηγορευμένη κατὰ τοὺς θηριώδεις τῶν Ἰουδαίων πολέμους, ἐπιτραπεῖσα μόνον ἐξαιρετικῶς κατὰ τῶν Μοαβιτῶν, οἵτινες ἔμελλον νὰ σφαγῶσιν, ἕνεκεν τῆς ἐσχάτης αὐτῶν ἀσεβείας. Ἡ σημερινὴ σαλάτα ἐκ χόρτων ἢ λαχανικῶν, ἥτις παρ' ἡμῖν ἐν μεγάλῃ εὕρηται χρήσει, ἐτύγχανε γνωστὴ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, οἵτινες παρεσκεύαζον αὐτὴν μεθ' ἅλατος, πεπέρεως, ὄξους, ἐλαίου καὶ μουστάρδας. Τὰ λάχανα ἐν ἀρχῇ συμποσίου ἐθεωροῦντο ὡς προληπτικὰ τῆς μέθης. Πίσα (μπιζέλια) ἐτρώγοντο μίαν ἑβδομάδα πρὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων, ὡς καὶ διάφορα ἄλλα ὄσπρια.

Τὸ ἀρχαιότατον παράδειγμα τῆς πρὸ τοῦ φαγητοῦ ἐπικλήσεως τῆς ἐξ ὕψους εὐλογίας ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ἱοσήπου. Ὅτε Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐβασίλευεν ἐν Αἰγύπτῳ, τριακόσια ἔτη πρὸ Χριστοῦ, ἀπηλευθέρωσε πολλοὺς Ἰουδαίους αἰχμαλώτους, ἀποστείλας συνάμα εἰς Ἱερουσαλὴμ σπάνια καὶ πολυτελῆ δῶρα, ὅπως ἀφιερωθῶσιν εἰς τὸν Θεόν. Κομισταὶ ἄλλων δώρων εἰς ἀνταπόδοσιν τῷ βασιλεῖ ἦλθον εἰς Αἴγυπτον. Τούτους ὁ Πτολεμαῖος προσεκάλεσεν εἰς δεῖπνον, ὁπότε Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ἐκλήθη νὰ προσευχηθῇ. Βραδύτερον οἱ Ἐσσαῖοι προσηύχοντο πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητόν.

Ἐπιτραπέζια σκεύη.

Σκεύη πήλινα καὶ ἐκ πολυτίμων μετάλλων, τέχνης ἀπαραμίλλου εὑρίσκοντο ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Φαραώ, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀναφέρονται ὀθόναι ἐπιτραπέζιοι πρὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων. Αἱ διὰ τοὺς πλουσίους κατασκευαζόμεναι ἦσαν μεγάλης ἀξίας· τινὲς τούτων ἦσαν ἐκ μετάξης κεχρωματισμέναι μετ' ἐπιμελείας διὰ πορφυροῦ καὶ χρυσοῦ χρώματος, ἐνῷ ἄλλαι περιγράφονται στρογγύλαι, τεσσάρων ποδῶν τὴν διάμετρον, φέρουσαι, ταινίας οὕτως ὥστε μετὰ τὸ πέρας τοῦ φαγητοῦ νὰ δύνανται συμπτυσσόμεναι νὰ ἀποκομίζωνται ἐκεῖθεν, χωρὶς νὰ καταπέσῃ οὐδὲ ἓν ψυχίον. Ὁ Κάτουλλος λέγει, ὅτι εἷς ἕκαστος τῶν προσκεκλημένων ἔφερε καὶ ἴδιον χειρόμακτρον, δὲν ἀπετέλει ὅμως τοῦτο ἀναγκαῖον παρακολούθημα διὰ πᾶν συμπόσιον πρὸ τοῦ Μεσαίωνος.

Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.

Αἱ ἀναλογίαι τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἰσὶν ἐπακριβῶς μαθηματικαί. Τὸ ὅλον σῶμα ἔχει μῆκος ἑξάκις μεῖζον ἀπὸ τὸ τοῦ ποδός. Ὁ κανὼν ἰσχύει ἐπί τε τῶν ἰσχνῶν καὶ τῶν παχυσάρκων, πᾶσα δ' ἐξ αὐτοῦ ἐκτροπὴ δηλοῖ ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τοῦ ἐν συμμετρίᾳ ὑψίστου καλοῦ. Οἱ Ἕλληνες κατεσκεύαζον τὰ ἀγάλματά των ὅλα κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον. Τὸ πρόσωπον, ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου σημείου τοῦ μετώπου, ἔνθα ἄρχονται αἱ τρίχες μέχρι τοῦ πώγωνος, εἶναι τὸ ἓν δέκατον τοῦ ὅλου ἀναστήματος. Ἡ χείρ, ἀπὸ τοῦ καρποῦ μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ μεσαίου δακτύλου, ἔχει τὸ αὐτὸ μῆκος. Τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ στήθους μέχρι τοῦ ὑψηλοτάτου σημείου τοῦ μετώπου μῆκος εἶναι τὸ ἓν ἕβδομον. Ἐὰν τὸ μῆκος τοῦ προσώπου, ἀπὸ τῶν ριζῶν τῆς κόμης μέχρι τοῦ πώγωνος, διαιρεθῇ εἰς τρία ἴσα μέρη, ἡ πρώτη διαίρεσις ὁρίζει τὸ μέρος, ἔνθα αἱ ὀφρεῖς συναντῶνται, ἡ δὲ δευτέρα τὸ μέρος τῶν ρωθώνων. Τὸ ἀπὸ τῶν ποδῶν μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς ὕψος, εἶναι τὸ αὐτὸ οἷον εἶναι τὸ μῆκος μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων τῶν δύο χειρῶν, ἀφοῦ ἐκτανθῶσιν οἱ βραχίονες.

Γούλ.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ Ι Ιῳ φύλλῳ αἰνιγμάτων

343 Αἴνιγμα. Λέων—Νῶε.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Μιχ. Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου, ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Βόλου, ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων, ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Δ. Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας, ὁ κ. Ἰ. Φαρμάκης ἐκ Βόλου.

344 Αἴνιγμα. Αἰγαῖον—Αἰγεον.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Μ. Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ Κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου. ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Πύργου, ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Δ. Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Β. Πουρναρᾶς ἐκ Δημητζάνης ὁ κ. Ι. Φαρμάκης ἐκ Βόλου.

345. Αἴνιγμα. Μ—Ὀρφεύς

Ἔλυσεν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ Μιχάηλ Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ. Κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Πύργου, ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαράλων, ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Δ. Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος.

346 Αἴνιγμα. Πάνθηρ—Ἄνθη.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Μιχ. Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ. Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου, ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων, ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Δ. Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Β. Πουργαρᾶς ἐκ Δημητζάνης.

347 Αἴνιγμα. Ἄν—ἀφή.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν. ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Μιχ. Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ. Κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου, ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Πύργου, ὁ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων, ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος.

348. Αἴνιγμα. Πάτμος—Ἄτμός.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ Δὶς Μαρίκα Παπαλεονάρδου ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Μιχ. Μιχαλόπουλος ἐκ Κορίνθου, ὁ κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Κ. Βατόπουλος ἐκ Πύργου, ὁ κ. Ν. Δ. Νικολαΐδης ἐκ Σύρου, ὁ κ. Μ. Κοκινάκης ἐκ Φαρσάλων, ὁ κ. Ν. Πανάγος καὶ Δ. Φουσάρας ἐκ Χαλκίδος.

Πρῶτος λύτης ἀνεδείχθη ἡ Δὶς Λουκία Τσορώνη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

Κ. Α. *Ἀλεξάνδρειαν.* Δελτάριον ἐλήφθη καὶ ἠπορήσαμεν. Σᾶς ἀπηντήσαμεν ἀμέσως.—Γ. Χ. *Καῖρον.* Ἔχει καλῶς. Σᾶς γράφομεν τακτικῶς καθ' ἑβδομάδα.—Α. Α. *Ἀργοστόλιον.* Ἔχετε δίκαιον. Συγγνώμην. Ἀπόδειξιν στέλλομεν ἐν παρόντι φύλλῳ. — Π. Π. *Ὀδυσσόν.* Κατέστητε φρονοῦμεν ἀκατάλογιστος πλέον μὲ ἀτελευτήτους ἀναβολάς σας. — Δ. Θ. *Ῥουχεσούκιον.* Ἐπιστολὴ μετ' ἐπιταγῆς ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν. — Ν. Δ. *Ζαγοράν.* Πολὺ ἐλυπήθην, ἀνέλπιστος κατάστασις. Τοὐλάχιστον στείλατε κατ' ἔννοιαν ἀντικατάστασιν, εἰ δυνατόν.— Α. Μ. *Πρέβεζα.* Ἐπιστολὴ καὶ 34 δρ. ἐλήφθησαν. Ἀναμένομεν ὑπόλοιπον ὡς γράφετε. Συνδρομὴν Ἄρτης δὲν ἐλάβομεν.—Α. Κ. *Σόφιαν.* Ἐπιστολὴ ἐλήφθην Ἔχετε δίκαιον. Γράφομεν. — Μ. Κ. *Ἐνταῦθα.* Δέον νὰ διατελεῖτε συνδρομητής. — Μ. Σ. *Μυτιλήνην.* Ἐλάβομεν ἐπιστολὴν ἀλλὰ πολὺ βραδέως καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος οὐδενός. Παρακαλοῦμεν ἐνεργήσατε δραστηρίως καὶ ταχέως. — Γ. Β. *Ἐνταῦθα.* Δέον νὰ διατελεῖτε συνδρομητὴς τῆς «Φύσεως». πρὸς τοῦτο. —Χ. Γ. *Κριμαίαν.* Ἐνεγράφητε. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Γράφομεν.— Θ. Κ. *Σεβαστούπολιν.* Ἀναμένομεν ἐπιστολήν σας.—Θ. Μ. *Πάτρας.* Τί γίνεσθε; Δότε μας εἰδήσεις σας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἀκτινοβολία. Αἴγλη οὐρανίων σωμάτων.

Αἱ λευκαὶ ἐπιφάνειαι ἰσχυρῶς φωτιζόμεναι καὶ τὰ φωτεινὰ σώματα, ὁπόταν ἀναδίδουσι λευκὸν φῶς, δείκνυνται εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμοὺς μεγαλείτερα ἢ ὅσον πραγματικῶς εἶναι.

Οὕτως, λευκὸν τετράγωνον ἐπὶ μελανοῦ βάθους, φαίνεται μεγαλείτερον ἑνὸς μελανοῦ τετραγώνου τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ἐπὶ λευκοῦ βάθους· λευκὸν τετράγωνον ἐπὶ μελανοῦ βάθους δείκνυται ἡμῖν, ὅτι ἔχει τὰς πλευρὰς αὐτοῦ κοίλας, ὅπερ μεγαλοποιεῖ τὴν ἐπιφάνειάν του, ἐνῷ τοὐναντίον συμβαίνει διὰ τρίγωνον μελανὸν ἐπὶ λευκοῦ βάθους.

Παραδείγματα τοιαῦτα τοιούτων φαινομένων παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων, βλέπομεν πολλὰ ἐν τῇ φύσει. Ὁ ἥλιος, ὁρώμενος διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, φαίνεται πολὺ μεγαλείτερος ἢ ὁρώμενος διὰ μέσου τεμαχίου ὑάλου καπνισμένου.

Τὸ ἡμικύκλιον τῆς σελήνης φαίνεται ὑπερβαῖνον τὴν περιφέρειαν τοῦ ἀστέρος τούτου, καὶ οἱ ἀστέρες, οἵτινες ὁρώμενοι διὰ τῶν μεγαλειτέρων τηλεσκοπίων δὲν εἶναι ἢ μικρὰ λάμποντα σημεῖα, μᾶς φαίνονται ὅτι ἔχουσι ποιάν τινα διάμετρον.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀκτινοβολία ἢ αἴγλη, ἀναντιρρήτως παράγεται διὰ τῆς διεγέρσεως (ἐρεθισμοῦ) τῶν νευρικῶν κυψελίδων, τοῦ ἡμετέρου ἀμφιβλιστροειδοῦς χιτῶνος, αἵτινες γειτνιάζουσι πρὸς τὰς δεχομένας τὴν φωτεινὴν εἰκόνα.

Τὰ ἄκρα τῶν σιδηρῶν ῥάβδων, ἅτινα οἱ σιδηρουργοὶ πυρακτοῦσιν εἰς τὴν πυρὰν καὶ κατόπιν σφυριλατοῦσι, μᾶς φαίνονται ἀξιοσημειώτως, ὅτι ἔχουσι πλάτος μεγαλείτερον τῆς ἐπιλοίπου ῥάβδου. Εἶναι καὶ τοῦτο φαινόμενον τῆς ἀκτινοβολίας.

Πλὴν ἀλλ' ὅμως τὰ ὡραιότερα καὶ πειστικώτερα φαινόμενα παρέχει ἡμῖν τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς. Τὸ ἠλεκτρικὸν τόξον τῶν λυχνιῶν, ὅπερ δὲν εἶναι μεγαλείτερον τοῦ πίσου (πιζελίου) δείκνυται ἡμῖν ὡς κάρυον. Τὸ νῆμα τῆς ἠλεκτρικῆς

λυχνίας πυρακτώσεως, ὅπερ ἔχει πάχος τρίχας ἵππου, φαίνεται χονδρόν, ὡς λεπτὸν μολυβδοκόνδυλον. Ἐὰν παρατηρήσωμεν συνήθη ἠλεκτρικὴν λυχνίαν τοῦ Ἐδισῶνος, δυσκόλως θὰ πιστεύσωμεν, ὅτι τὸ λεπτὸν νῆμα μεγεθύνεται τόσον ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἢ τῆς θερμότητος αὐτοῦ, τὸ δὲ παριστώμενον πείραμα διὰ τῆς ἄνωθεν εἰκόνος δεικνύεται σαφῶς, ὅτι ἡ διάμετρος τοῦ νήματος δὲν μετεβλήθη ποσῶς καὶ ὅτι τὸ φαινόμενον τῆς μεγενθύσεως συμβαίνει ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.

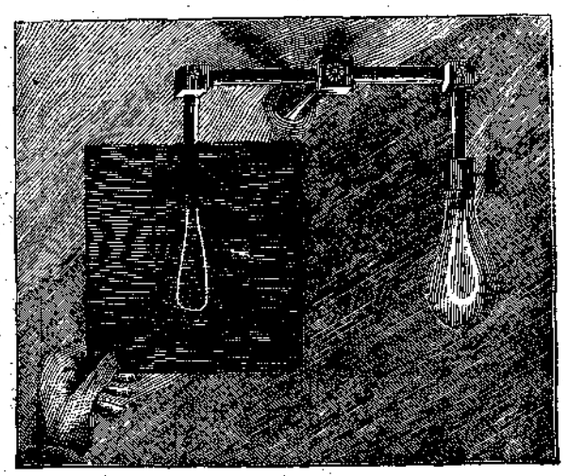

Τὸ πείραμα ἐξηγεῖται, ἐὰν παραθέσωμεν ὑέλινον πλάκα καπνισμένην μεταξὺ τοῦ ὀφθαλμοῦ μας καὶ τῆς λυχνίας. Ἡ καπνισμένη ὕελος ἀπορροφᾶ μέγα μέρος τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τῶν ἐκπεμπομένων ὑπὸ τοῦ νήματος καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ βλέπωσι τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ μέγεθος.

Καὶ ἕτερόν τι ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐπισυμβαίνουσαν ἀκτινοβολίαν, ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι διάφορον παρὰ τοῖς μὲν καὶ διάφορον παρ' ἄλλοις.

Φ. Π.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

ΤΟΥ **1895** ΕΤΟΥΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΗΤΟΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

(Ἔτος πρῶτον)

Προσεχῶς ἐκδίδεται **Ἡμερολόγιον τῆς „Φύσεως"** ἐξ 20 καὶ πλέον τυπογραφικῶν φύλλων, ὅπερ θὰ κοσμῆται ἐκ 50 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ἐπὶ λείου καὶ καλοῦ χάρτου καὶ θὰ διαιρῆται εἰς 5 μέρη, ὡς ἑξῆς.

1ον μέρος. **Ἑορτολόγιον.**
2ον μέρος. **Φυσικὰ φαινόμενα.**
3ον μέρος. **Ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις.**
4ον μέρος. **Ἐπιστημονικὰ παίγνια.**
5ον μέρος. **Ἀγγελίαι κτλ.**

Ἡ τιμὴ ὡρίσθη, διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς „Φύσεως".

Τῶν χρυσοδέτων δρ. **3**
Τῶν ἁπλῶν δρ. **2**

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ αἱ λύσεις τῶν αἰνιγμάτων τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητῶν μας ἀφικνοῦνται μετὰ τὰς τῶν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ ταῖς πλησιοχώροις πόλεσι διαμενόντων καὶ φυσικῶς οἱ πρῶτοι ἀδικοῦνται εἰς τὴν προτεραιότητα τῶν λύσεων, ἀπεφασίσαμεν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου νὰ εἰσάξωμεν νέον σύστημα ἱκανοποιοῦν πάντας, ἤτοι αἱ λύσεις θὰ δημοσιεύωνται κατὰ διμηνίαν, οἱ δὲ τρεῖς πρῶτοι λύται, οἱ ἐπιτυγχάνοντες τὰς πλείονας λύσεις θὰ λαμβάνωσι τρία ἀντὶ ἑνὸς δῶρα.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΚΟΜΩΤΗΡΙΟΝ

Ἐν Νέῳ Φαλήρῳ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΗΝΗ

Συνεστήθη καὶ φέτος ὑπὸ τὴν δραστήριον διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Στήνη κομψότατον καὶ καθαρώτατον κομμωτήριον ἐν τῇ πλατείᾳ Φαλήρου, ὅπερ ἤρξατο ἤδη λειτουργοῦν καὶ ἱκανοποιοῦν τὰς κομμωτικὰς ἀπαιτήσεις τῶν πελατῶν του.

Συνιστᾶται ἰδίως εἰς τοὺς λουομένους ἐν Φαλήρῳ, ὅπου δύνανται νὰ εὑρίσκωσιν πᾶσαν μετὰ τὸ λουτρὸν περιποίησιν.

Ἐν αὐτῷ εὑρίσκονται εἰδικοὶ σάπωνες καὶ ἀρώματα. *Τιμαὶ μετριώταται.*

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κ. M. Busine, καλλιτέχνου ἐν Παρισίοις, πάντες οἱ συνδρομηταὶ τῆς **Φύσεως**. *δύνανται ν' ἀποκτήσωσι δωρεὰν τὴν εἰκόνα των κεχρωματισμένην ἐπὶ τοῖς ἑξῆς ὅροις.*

Οἱ κατὰ φύλλον ἀγορασταὶ τῆς **Φύσεως** *δὲν ἔχουσιν ἄλλο νὰ πράξωσιν ἢ νὰ στείλωσι τὴν ἐπὶ εἴκοσι φορὰς δημοσιευθησομένην διεύθυνσιν τοῦ κ. M. Busine.*

Οἱ συνδρομηταὶ τὸ ἐν τῇ ἀποδείξει τῆς ἐτησίας πληρωμῆς τοῦ Δ' ἔτους ποσκεκολλημένον ἐπὶ τούτῳ στέλεχος.

Σὺν τῇ ἀποστολῇ ταύτῃ δέον νὰ συναποστέλληται καὶ ἡ φωτογραφία τοῦ προσώπου, οὗτινος ζητεῖται ἡ κεχρωματισμένη εἰκών, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ δέματος ἐκ Παρισίων, ἀνερχόμενα εἰς φ. χρ. 4,95.

Δι' ἐλαιογραφίας μεγάλου μεγέθους, πληροφορίαι δίδονται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Φύσεως».

REVUE LA «NATURE» Athénes
Bon N° 20.

Renseignements
- Couleur des yeux . . . . . .
- » du teint . . . . . .
- » des cheveux . . . .
- » du costume. . . . .

M. Busine. 8 Avenue de Villiers Paris.

Διὰ τοῦ παρόντος φύλλου λήγει ἡ εἰκοστὴ δημοσίευσις τῆς ἀνωτέρω ἀγγελίας, καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Φύσεως» ἐπιθυμοῦσι νὰ ἔχωσι τὴν εἰκόνα των ἐλαιογραφημένην δύνανται νὰ παραγγείλωσι ταύτην διὰ τῆς ἀποστολῆς εἰς Παρισίους τῆς ἀνωτέρω δηλώσεως.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ